

VERA VALA

KAKSOISSOTILAS

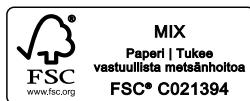
W S O Y

VERA VALA

KAKSOISSOTILAS

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

© VERA VALA JA WSOY 2025
WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
LÖNNROTINKATU 18 A, 00120 HELSINKI

ISBN 978-951-0-47280-4

PAINETTU EU:SSA

TUOTETURVALLISUUTEEN LIITTYVÄT TIEDUSTELUT:
TUOTEVASTUU@WSOY.FI

*Tämä kirja on omistettu
Lea Peuronpurolle,
joka rakasti
sanoja ja Italiaa.*

”Sotilaat ovat shakkipelin sielu.”

FRANÇOIS-ANDRÉ DANICAN PHILIDOR

KAKSOISSOTILAAKSI KUTSUTAAN tilannetta, jossa kaksi saman pelaajan sotilasta päätyy shakkilaudalla peräkkäisiin ruutuihin. Kaksoissotilasta on vaikea puolustaa, mutta juuri siksi se voi määrittää kummankin puolen pelistrategian. Haa-voittuvuus riippuu aina asemasta: jos kaksoissotilas hallitsee shakkilaudan keskustaa tai avaa tien upseereille, se voi muuttua myös valttikortiksi. Kaksoissotilas muistuttaa, että shakissa on yhtä tärkeää tunnistaa toisen heikkoudet kuin omat vahvuudet, sillä yksityiskohtia tärkeämpää on aina kokonaisuus.

PROLOGI

JÄNNITYS VÄREILI huoneessa jo ennen kuin Paolo Colombo puhui. Salla ei kuitenkaan osannut odottaa sanoja, joilla Profeetaksi kutsuttu ekoterroristi rikkoi hiljaisuuden.

– Näytät aivan äidiltäsi, Salla.

Vaitiolo venyi monta sekuntia, kunnes mies jatkoi: – Vai pitäisikö sinua kutsua *dottoressa* Kotkaksi? Äitisi ei tosin ollut koskaan kovin muodollinen, niin kuin eivät pohjoismaalaiset ymmärtääkseni muutenkaan.

Salla värähti eikä hän tiennyt, johtuiko reaktio vankilan neuvotteluhuoneen liian tehokkaasta ilmastoinnista vai pöydän toisella puolella istuvan miehen katseesta. Terrorismista elinkautiseen vankeuteen tuomittu Paolo Colombo tarkkaili häntä kuin tutkija laboratoriorottaa ennen kuin päättää sille annettavien sähköiskujen määrän.

Salla tapasi miehen ensimmäistä kertaa. Paolo Colombon johtama ekoterroristiryhmä oli luokiteltu monissa lehtijutuissa kultiksi, mistä kertoi myös miehen liikanimi Profeetta. Maan lapsiksi itseään kutsuvat seuraajat olivat tappaneet niin paljon ihmisiä, että jotkut luonnehtivat Profeettaa sarjamurhaajaksi. Sallan oikeuspsykologian työharjoittelun ohjaaja ei olisi halunnut päästää suojattiaan kahden kesken miehen juttusille. Profeetta oli kuitenkin suostunut tutkimukseen vain, jos haastattelun tekisi Salla.

Oikeuspsykiatrisen lausunnon mukaan Paolo Colombo oli äärimmäisen taitava manipuloija, eikä Salla halunnut antaa

hänelle henkistä yliotetta. Niinpä hän lukitsi katseensa mieheen ja vaihtoi asentonsa rennompaan, aivan kuin tapaaminen olisi ollut jutustelun siivittäjä tehetki eikä sarjarikollisten tutkimusprojektiin kuuluva haastattelu.

– Voitte itse päättää tittelien käytöstä, professor Colombo. Mikä vain helpottaa oloanne, kun vastaatte kysymyksiin. Minulle asialla ei ole merkitystä.

Kuultuaan että Profeetta oli kiinnostunut jostain syystä juuri hänestä, Salla oli etsinyt netistä tietoja milanolaisessa yliopistossa opettaneesta Paolo Colombosta, mutta laihoin tuloksin. Maan lapsien harjoittaessa terroriaan Internet oli ollut vasta kehittymässä, eikä entisestä filosofian professorista ollut juuri jäänyt digitaalisia jälkiä.

Salla ei kasvosokeutensa vuoksi voinut olla varma, muistuttiko mies enää niitä parikymmentä vuotta aikaisemmin otettuja kuvia, joita oli julkaistu oikeudenkäynnin aikaan. Profeetalla oli miellyttävän symmetriset piirteet, tummassa tukassa oli harmaata ohimoilla. Miehen ulkonäössä ei ollut kuitenkaan mitään erityisen mieleenpainuvaa. Yleensä Salla painoi ihmisten kasvoja mieleensä tiettyjen erityispiirteiden avulla. Profeetta oli tavallisen näköinen, ja kuitenkin häiritsevän tuttu. Salla oli ymmällään.

Profeetan kasvoilla häivähti jokin tunne, mutta liian nopeasti, että Salla olisi saanut siitä kiinni.

– Sinä olet siis täällä Bollaten vankilassa haastattelemassa sarjarikollisia? Olen otettu, että olet valinnut minut mukaan tutkimukseen.

Profeetan ääni oli sekoitus samaa silkkiä ja ivaa, jotka loisivat hänen sinisistä silmistään.

– Valinta ei ollut minun, *professor Colombo*, sen tekivät ohjaajani. Olisi hyödyllistä, jos voisitte tavata myös muut projektiin osallistuvat henkilöt ja antaa heidänkin haastatella teitä.

Profeetan silmät kapenivat hetkeksi kuin saalistaan arvioivalla pedolla. Ääni pysyi pettävän lempeänä, kun mies vastasi: – Minua ei kiinnosta puhua diipadaapaa kaiken maailman puuhastelijoiden kanssa. Suostuin puhumaan kanssasi vain, koska halusin tietää äidistäsi. Miten hän voi?

Salla kivettyi. Vaikka hän sai ruumiinsa nopeasti hallintaan, hän ymmärsi Profeetan hymynkareesta, että mies oli huomannut hänen reaktionsa.

– Emme ole täällä puhumassa minusta tai perheestäni, vaan teistä, Salla sanoi.

Hän pinnisteli pitääkseen äänensä levollisena. – Jospa voisimme nyt aloittaa? Minulla on paljon kysymyksiä odottamassa vastauksia, Salla jatkoi ja osoitti lomakepinoa edessään.

Profeetta naurahti, mutta miehen olemuksessa ei ollut mitään huvittunutta. Sallasta tuntui kuin olisi kävellyt talven ensimmäisellä jäällä. Se saattoi kiiltää houkuttelevana, mutta alla vesi oli sulaa ja valmiina kaappaamaan tappavan kylmään syleilyynsä yhdenkin harha-askeleen johdosta.

– Vastausten etsiminen kuuluu ihmisluontoon, mutta kaikki kysymykset eivät ole samanarvoisia. Siksi päädyin aikoinaan opiskelemaan filosofiaa. Halusin tietää, mitkä olivat tähdellisiä kysymyksiä ja mitkä yhdentekeviä. Usein on tärkeämpää esittää oikea kysymys kuin saada siihen vastaus. Tällä hetkellä minua kiinnostaa kuitenkin arvoitus, joka on vaivannut minua jo jonkin aikaa. Mutta siihen voi vastata vain äitisi. Joten ehkä ensimmäinen oikeasti merkittävä kysymys kuuluu: missä äitisi on, Salla?

Profeetan ääni oli muuttunut lähes uneliaasta viiltäväksi muutamassa sekunnissa. Äänensävyä enemmän Salla hätkähti miehen vaanivaa ilmettä. Katse oli armoton, aivan kuin Profeetan edessä ei olisi istunut nuori nainen vaan ötökkä, jonka voisi liiskata milloin tahansa. Ilma vankilan neuvotteluhuoneessa

tuntui pusertuvan kasaan. Hän tajusi sykkeensä kiihtyneen, paniikkikohtaus oli vain muutaman liian pinnallisen hengenvedon päässä.

Yksi, kolme, viisi, seitsemän, yksitoista, kolmetoista. Salla alkoi luetella mielessään alkulukuja, aivan kuten äiti oli opettanut Sallan ollessa pieni. Tuttujen ja turvallisten numeroiden toistaminen sai sykkeen laantumaan edes vähän. Salla pakotettiin hengittämään syvään.

– Te ette taida olla oikeasti halukas osallistumaan haastattelututkimukseemme?

– Valitettavasti projektinne hömppäkysymykset ovat minulle yhdentekeviä. Olen kiinnostunut vain äidistäsi.

– Äiti on... Salla ehti aloittaa, mutta Profeetta keskeytti hänet.

– Niin niin. Äitisi on kuulemma kuollut. Mutta mehän tiedämme, ettei se ole totta, vai mitä?

Profeetan täytyi lukea järkytys Sallan kasvoilta, sillä miehen hymy kertoi nautinnollisesta oivalluksesta.

– Sinä et siis tiennyt, että hän on vain lavastanut kuolemansa.

Mies kumartui niin lähelle, että Salla saattoi tuntea partavaahdon jättämän tuoksun. Se muistutti häntä jostain. Käyttikö joku hänen tuntemansa samaa partavaahtoa?

– Tiedän kyllä, että virallisen selityksen mukaan äitisi on tehnyt itsemurhan. Kun äitisi pakeni ensimmäisen kerran sinun kanssasi, hän lavasti traagiseen onnettomuuteen johtaneen kuoleman. Oli siis arvattavaa, että hän muuntelisi hiukan kuviota ja kuolisi tällä kertaa itsemurhan kautta. Mutta kuka tahansa äitisi tuntenut tietää, ettei hän tappaisi itseään. Hän ei olisi pirtuuttaankaan antanut periksi.

Salla yritti hakea turhaan sanoja. Muutamaa viikkoa aikaisemmin hän oli haastatellut vankilassa Kihlaajaksi kutsuttua

sarjamurhaajaa. Salla ei ollut silloin ymmärtänyt miehen varoituksia. Muutama päivä myöhemmin Kihlaaja oli karannut vankilasta. Sarjamurhaaja oli kylvänyt ympärilleen kuolemaa, mutta myös etsinyt hänet käsiinsä kertoakseen, että Profeetta oli jostain syystä kiinnostunut Sallasta. Salla ei siis varsinaisesti ollut yllättynyt, kun Paolo Colombo oli suostunut Väkivaltarikosten analyysiyksikön sarjarikollisia koskevaan tutkimukseen vain, jos haastattelun tekisi Salla.

Salla oli yrittänyt ennakoita mahdollisia syitä ekoterroristin kiinnostukselle. Äiti oli käväissyt hänen mielessään, mutta aavistus oli haihtunut yhtä nopeasti kuin oli ilmaantunutkin. Mutta koskaan Salla ei olisi osannut kuvitella, että Profeetta väittäisi äidin lavastaneen oman itsemurhansa. Ajatus oli järjetön. Vai oliko?

Ehkä Profeetta todella tiesi äidistä jotain uutta, ja Salla olisi typerä, jos ei käyttäisi tilaisuutta hyväkseen. Tai sitten koko haastatteluun suostuminen oli ollut manipuloinnista ja muiden psykologisesta kiduttamisesta nautintonsa saavan ihmisen juonittelua. Profeetta oli saattanut ottaa selvää Sallasta omien verkostojensa avulla ja asettanut hänelle ansan. Oli todennäköistä, että mies teki ovelia siirtoja pelissä, jonka säännöt vain hän itse tunsi, eikä Salla aikonut päätyä uhrattavaksi nappulaksi.

Salla kohensi ryhtiään ennen kuin katsoi Profeettaa tyynesti silmiin.

– Kuten sanoin, kiinnostava ihminen tässä huoneessa olette te, professor Colombo. Olen tullut tänne vain saadakseni vastauksia tutkimuskysymyksiin.

Profeetta vaikutti tyytyväiseltä, aivan kuin hän olisi saanut sen, mitä oli tullutkin tapaamisesta hakemaan. Hän nousi seisomaan, hymy oli kohteliaan pahoitteleva kuin isännällä, jonka oli poistuttava kaivattujen vieraiden luota odottamattoman varhain.

– Saat minulta vastauksia, kun esität oikeat kysymykset. Sitä ennen on turha tuhlata kummankaan aikaa. Tule takaisin, kun olet valmis kuulemaan totuuden äidistäsi.

Koko ajan sama kärsivällinen, säyseä ääni, jonka Salla tiesi jäävän asumaan hänen mieleensä yhtenä niistä haamuista, joita hän ei kyennyt ravistamaan muististaan.

Profeetta käveli ovelle, joka oli Bollaten vankilalle tyypillisesti ollut koko ajan lukitsematta. Hän kääntyi vielä ovella katsomaan Sallaa. Silmät olivat siristyneet, aivan kuin Profeetta olisi juuri kuullut vitsin, jonka merkityksen vain hän itse tajusi.

– Jos tapaat Lauraa, sano hänelle terveisiä. Kerro, että ennen pitkää tapaamme uudelleen.

Salla sävähti. Hän ei tiennyt, kenestä Profeetta puhui, ja kuitenkin hänet valtasi epäily, että nimen olisi pitänyt olla hänelle tuttu. Mieleen välähti vuosien takainen muisto äidistä puhelimessa silloin kun tämä oli luullut, että Salla ei kuunnellut. Oliko äiti kutsunut puhekuppaniaan Lauraksi?

Mies nyökkäsi aivan kuin olisi saanut Sallan reaktiosta vahvistuksen jollekin. Profeetan huulet kohosivat lempeään hymyyn ja äänessä oli pehmeyttä, kun hän jatkoi:

– Aivan kuten tapaan vielä äitisikin. Ja silloin hän todennäköisesti toivoo, että olisi kuollut oikeasti.

KUOLEMA VUORISTOSSA

METSÄN TUMMISSA varjoissa oli tänä iltana jotain uhkaavaa. Carlo oli kulkenut samaa polkua lukuisia kertoja, mutta yhtäkkiä reitti näytti vieraalta. Unenomainen autere oli kietonut vuoriston sinertävään huntuunsa ja nyt, auringon laskiessa, alppimajasta kerrotut kummitustarinat tuntuivat oudon uskotavilta. Ehkä paikka todella oli kirottu, ja tutun metsän sijaan Carlo oli astumassa tuntemattomaan maailmaan.

Carlo sätti itseään. Hän oli pehmennyt. Vuoriston miehet kasvatettiin reippaiksi ja rohkeiksi, ja oli naurettavaa pelätä mitään muuta kuin säätä. Luonnonilmiöiden oikullisuutta oli pakko kunnioittaa, mutta kesäiltana ei ollut luvassa sadetta tai lumimyrskyä. Sellaisestakin Carlo oli elämänsä aikana selvinnyt, vaikkakin enemmän hyvällä onnella kuin taituruudella. Joten nyt, kun vastassa ei ollut muuta kuin syvenevään iltaan kääriytyvän metsän risahdukset ja puiden latvoihin eksyneen tuulen kohahdus, Carlolla ei ollut oikeasti mitään pelättävää.

Carloa kuitenkin harmitti, ettei hän ollut vaatinut tapaamisen siirtämistä seuraavaan aamuun. Päiväsaikaan polkua reunustavat kuuset ja männyt huokailivat kuin jälleennäkemisestä ilahtuneet ystävät, nyt samat puut taipuivat polun ylle kuin uhatakseen kutsumatonta vierasta. Jopa reitin alussa ryöppyävä vesiputous oli kuulostanut kiivaammalta kuin yleensä.

Jokin kahahti katajapensaassa, ja Carlo oli tuntevinaan Olivian hännän heilahtavan säärtään vasten. Hetken aikaa Carlo

antoi itselleen luvan kuvitella, että koira oli vain juossut edeltä, ehkä jäniksen tai murmelin hajujäljen perässä: aivan pian vanha ystävä seisahtuisi odottamaan, että Carlo saisi sen kiinni niin, että he voisivat jatkaa yhtä matkaa. Ikävä kuristi sydänalaa, ja Carlo vihastui itselleen. Raavas mies ja melkein itkua nielemässä.

Carlo kompastui ajatuksissaan polun yli kiemurtelevaan juureen. Hän sadatteli hakiessaan tasapainoa, mutta onnistui pysymään pystyssä. Hetken hän mietti kääntymistä takaisin. Polku nousi vuoren rinnettä entistä jyrkempänä. Se oli nyt muuttunut vaarallisen kapeaksi, vasemmalla kohosi sammaleinen kallio, oikealla äkkijyrkkä rinne vietti alhaalla kuohuvaan jokeen. Kosken jylinä kantautui Carlon korviin hurjana, aivan kuin se olisi ollut tunkeilijasta varoittava vihamielinen metsän vartija.

Carlo sytytti taskulampun. Polku näytti epätasaisemmalta kuin hän oli muistanut. Juurakot kohosivat neulasten alla kuin odottamassa uutta kompurointia. Mitä siitä voisi seurata, jos hän ei ilmaantuisikaan paikalle?

Niskaan kohosi ikävä tunne, kylmän ja hikoilun sekoitus. Carlon työpöydälle jätetyn viestin sävy oli ollut outo, kuin vaativuuteen kääritty uhkaus. Jos Carlo kääntyisi nyt takaisin, sillä todella saattaisi olla seurauksia.

Hän kiroili lisää ja sai siitä voimaa. Pian hän olisi takaisin kotona ja kaikki olisi hyvin. Teresa oli luvannut illalliseksi tomaattipastaa ja vasikanleikettä. Metsässä ei ollut mitään pelättävää. Kaikkialla leijui iltaisen kosteuden syventämä sammaleen ja varpujen tuoksu, sama, jonka Carlo muisti jo lapsuudestaan.

Carlo kohotti katseensa taivaalle. Ensimmäiset tähdet olivat näkyvissä. Ajatuksissa häivähti muisto jostain kaukaa, kun Carlo oli pikkupoikana käynyt isän kanssa kalassa vuoripuroilla. Kalastamaan oli lähdetty aina ennen auringonnousua, eikä liik-

keellä ollut koskaan ollut muita. He olivat tarponeet samanlaisia polkuja, ja yläpuolella olivat loistaneet samat, ikuiset tähdet.

Hetken Carlo toivoi, että olisi kävellyt polulla isän vahvojen jalkojen määräämässä tahdissa. Huolet olisivat olleet kevyempiä, sellaisia, jotka saattoi kuiskuttaa metsästyskoiran pehmeään turkkiin. Ei olisi ollut unettomia öitä tai koko ajan taustalla sykkivää painetta tehdä valinta. Päätös, päätös, päätös. Tuntui siltä kuin kuusien latvoissa kiertävä tuulikin olisi yrittänyt painostaa Carloa valitsemaan.

Vihdoin hän saapui metsänrajaan, joka reunusti vanhaa alppilaidunta. Laakea niitty vietti loivasti kohti taustalla kohoavaa jyrkännettä, jonka huipulle oli laskeutunut kevyt lumipeite osoitukseksi vuoriston kesäsäiden oikullisuudesta. Laitumella ei ollut enää fontina-juustoa tuottavia lehmiä märehitimässä, mutta niiden paimenille rakennettu alppimaja oli jäänyt.

Mökin nähdessään Carlon valtasi entistäkin epämukavampi olo. Ketään ei näkynyt, ja silti hänestä tuntui, että joku tarkkaili häntä. Carlo hengitti syvään. Hänen olisi syytä tarkistuttaa pääkoppansa. Ikämies ja säikkyy varjoja, oliko naurettavampaa kuultu?

Alppimaja vaikutti autiolta, mutta Carlo kurkisti sisään. Sitä oli ryhdytty kutsumaan kirotuksi paikaksi ensimmäisen ruumiin löytymisen jälkeen, eikä kukaan ollut käyttänyt sitä pariin vuoteen, kunnes pikkuhiljaa ihmiset olivat unohtaneet kummitusjutut.

Metsästä kuului rasahdus, Carlo käännähti katsomaan puiden suuntaan mutta ei nähnyt mitään. Ja sitten: aivan lähellä oli joku, joka hyräili vanhaa kansanlaulua.

Carlon mieleen muistui kesäpäivä parikymmentä vuotta aikaisemmin. Siitä tuntui olevan ikuisuus, ja kuitenkin tuo nimenomainen hetki oli piirtynyt hänen mieleensä. Se oli ollut ensimmäinen kerta metsällä Carlon kolmannen koiran Argon kuoltua, ja ehkä

siksi hän muistikin sen niin hyvin. Hän oli kulkenut metsässä ja nähnyt jonkun kävelevän alppimajasta kylään vievää polkua pitkin. Tai pikemminkin Carlo oli alkuun vain kuullut tulijan, sillä askeleita oli edeltänyt hyräily, tuo sama nyt kuuluva kansanlaulu, joka neuvoi lapsia pitämään oven kiinni, sillä oven takana saattoi odottaa iso paha susi. *Älkää avatko ovea, älkää avatko ovea. Sen takana on ihmisiä, jotka ovat aivan muuta kuin väittävät.*

Carlo oli piiloutunut nopeasti, sillä murmeli, jota hän oli kantanut mukanaan, ei ollut ollut ihan laillinen saalis kesällä. Carlon tasapaino oli hetkeksi pettänyt, ja oksa hänen jalkansa alla oli napsahtanut kovaäänisesti poikki.

Silloin heidän katseensa olivat kohdanneet. Ensin säikähdys, sitten yllätys heidän tunnistaessaan toisensa. Tulijan katse oli osunut Carlon roikottamaan murmeliin ja vaihtunut nopeasti ymmärtäväiseksi hymyksi. Nyökkäys, ja sitten hyräilijä oli jatkanut matkaansa. Kohtaaminen muuttui yhteiseksi salaisuudeksi erityisesti sen jälkeen kun kävi ilmi, että samana päivänä alppimajalla oli kuollut mies.

Ja nyt, vuosia myöhemmin Carlo kuuli saman kansanlaulun. Hän kääntyi katsomaan hyräilijää ja hämmästyi tunnistaessaan tämän. – Viimeiseen saakka toivoin, että et olisi tullut, tulija sanoi.

– Sinäkö minulle jätit lapun? Carlo kysyi hämmentyneenä.

Tulija ei vastannut. Carlo huomasi aseensa. Pistoolin, joka osoitti suoraan Carloon.

– Miksi? Carlo kuiskasi.

– Joskus on tehtävä pahaa, että estäisi vielä pahempaa tapah- tumasta.

Carlo ei sanonut enää mitään. Ennen laukausta hän ehti vain kohottaa katseensa. Hänen viimeinen näkynsä eivät olleet vihasta vääristyneet kasvot vaan niiden takana taipuneiden puiden latvukset, toisiaan hämärässä kurkottelevat, ja niiden takana tähtien himmeä tuike kuin lupaus ikuisuudesta.

Valheita vaarallisempaa on vain totuus.

Oikeuspsykologiksi opiskeleva Salla Kotka etsii vastauksia äitiään koskeviin arvoituksiin, mutta menneisyyteen haudattujen salaisuuksien esiin kaivaminen on vaarallisempaa kuin hän osaa kuvitella.

Salla Kotka joutuu myös keskelle uutta murhatutkimusta: hänen työpaikkansa uutta päämiestä epäillään toistamiseen verityöstä. Uusi murhatapaus muistuttaa nimittäin liikaa naisen aiempaa tuomiota. Sallan on saatava selville, onko asiakas kylmäverinen sarjamurhaaja vai julman lavastuksen uhri?

Alpeilla Salla joutuu kamppailemaan niin luonnonvoimia kuin häikäilemätöntä murhaajaa vastaan. Samalla hänen on päätettävä, onko hän todella valmis kohtaamaan totuuden omasta taustastaan.

		
www.wsoy.fi	84.2	ISBN 978-951-0-47280-4